09/12/2022

Συνεργασία Εκκλησίας-Πολιτείας για την υλοποίηση πρωτοπόρου προγράμματος για την ιστορική κληρονομιά

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Υπογράφηκε σήμερα Μνημόνιο Συνεργασίας από τον Γενικό Γραμματέα Θρησκευμάτων Εντιμότατο κ. Γεώργιο Καλαντζή και τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Φαναρίου κ. Αγαθάγγελο, Γενικό Διευθυντή της Αποστολικής Διακονίας στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση του προγράμματος «Η ανοικοδόμηση της Ελλάδας μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και η συμβολή της Εκκλησίας κατά την δεκαετία του 1940 μέσα από το ιστορικό αρχείο του ΟΗΕ».

Ειδικότερα σκοπός του συγκεκριμένου ερευνητικού προγράμματος είναι αρχικά η

συγκέντρωση, ακολούθως η ψηφιοποίηση και η ταξινόμηση και τέλος η αξιοποίηση του αρχειακού υλικού του **ΟΗΕ** που αφορά την Ελλάδα. Παράλληλα, υλικό διασώζεται και σε μορφή φιλμ (σπάνιο οπτικοακουστικό υλικό). Συνεργάτης στην κοινή Επιτροπή Εργασίας ορίσθηκε ο Ελλογ. Καθηγητής Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α. Π. Θ. **κ. Ιάκωβος Μιχαηλίδης.**

Αναλυτικότερα οι θεματικές ενότητες, οι οποίες θα μελετηθούν, περιλαμβάνουν:

(α) Υλικό από το αρχείο της United Nations Relief and Rehabilitation Administration, γνωστής ως UNRRA (Ούνρα), του διεθνούς οργανισμού που ανέλαβε τη διανομή ανθρωπιστικής βοήθειας και ενίσχυσε αποφασιστικά την ανοικοδόμηση της μεταπολεμικής Ελλάδας. Θα πρέπει, επιπλέον, να επισημανθεί πως η διανομή της βοήθειας, που απέστειλε η Ούνρα, πραγματοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό μέσω της Εκκλησίας. Οι Μητροπόλεις και οι τοπικές Ενορίες, ιδίως μάλιστα όσες δραστηριοποιούνταν σε απομακρυσμένες κοινότητες, συνέβαλαν τα μέγιστα σε αυτή την προσπάθεια, η οποία εν τέλει αποδείχθηκε ευεργετική για τους Έλληνες. Η Ούνρα ασχολήθηκε, επίσης, με τον επαναπατρισμό χιλιάδων εκτοπισμένων ατόμων στη διάρκεια της Κατοχής και πιο συγκεκριμένα: προσφύγων, ασυνόδευτων ανηλίκων, αιχμαλώτων πολέμου, βιαίως στρατολογημένων εργατών στις χώρες του Άξονα και επιζώντων του Ολοκαυτώματος, ένα σύνολο ανθρώπων που υπολογίζεται ότι ξεπερνούσαν συνολικά τα 100.000 άτομα.

(β) Υλικό για εγκλήματα πολέμου που συντελέστηκαν από τις χώρες του Άξονα στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της τριπλής Κατοχής, το οποίο θα αντληθεί από τη σχετική αρχειακή ενότητα.

(γ) Υλικό από το αρχείο της United Nations Special Committee on the Balkans (UNSCOB), δηλαδή της Ειδικής Επιτροπής του ΟΗΕ που ασχολήθηκε με τα μεθοριακά επεισόδια ανάμεσα στην Ελλάδα και στις γειτονικές της χώρες (Αλβανία, Γιουγκοσλαβία, Βουλγαρία) την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου.

(δ) Υλικό για τα παιδιά που μεταφέρθηκαν και εγκαταστάθηκαν στις πρώην Ανατολικές Χώρες στη διάρκεια του Εμφυλίου Πολέμου, καθώς και για την επιχείρηση επαναπατρισμού τους.

Ως προς την σκοπιμότητα τονίζεται ότι η αξιοποίηση του αρχειακού υλικού του ΟΗΕ που αφορά την Ελλάδα αποτελεί σημαντική δράση, η οποία θα αναδείξει:

– Τη συνεισφορά του ΟΗΕ στην ανασυγκρότηση της χώρας.

– Τη διεθνή κινητοποίηση για την ανοικοδόμηση της κατεστραμμένης Ελλάδας και την επιστροφή στην ομαλότητα.

– Το διεθνές πρόσωπο της Ελλάδας και την παρουσία της στη διεθνή πολιτική και διπλωματική σκηνή.

– Την αποτύπωση της ανθρωπιστικής κρίσης και των συνεπειών της στην Ελλάδα εξαιτίας της Κατοχής της από τις χώρες του Άξονα.

– Τον ρόλο της Εκκλησίας της Ελλάδος στη διανομή της ανθρωπιστικής βοήθειας προς τους δοκιμαζόμενους Έλληνες.

– Την τεκμηρίωση των καταστροφών που προξένησαν οι Κατακτητές στη χώρα, αναλυτικά, όχι μόνο ανά γεωγραφική περιοχή αλλά και ανά πόλη, χωριό και οικισμό, στοιχείο που μπορεί να συμβάλει στην τεκμηρίωση του αιτήματος της Ελλάδας για πολεμικές επανορθώσεις.

Ως εκ τούτου, η υλοποίηση του συγκεκριμένου ερευνητικού προγράμματος θα τοποθετήσει την Ελλάδα στην πρωτοπορία των χωρών που επιδεικνύουν ενδιαφέρον για την ιστορική τους κληρονομιά και θα αναδείξει το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, το Ελληνικό Πανεπιστήμιο και την Εκκλησία σε κινητήριο μοχλό της διάσωσης και διατήρησης της εθνικής συλλογικής μνήμης της χώρας